

**BEVÁNDORLÁSI ÉS MENEKÜLTÜGYI
HIVATAL**

Szám: 106-Ji-1679 /2017

**dr. Pardavi Márta asszony részére,
társelnök**

Magyar Helsinki Bizottság

Budapest

Tisztelt Társelnök Asszony!

Hivatkozással a Magyar Helsinki Bizottságnak (a továbbiakban: Bizottság) a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) Körmenden működő befogadó állomásán 2016. november 18-án tett látogatásáról szóló jelentésére, az abban foglalt megállapításokra és javaslatokra az alábbi észrevételeket teszem.

Tájékoztatom mindenekelőtt, hogy a működő befogadó állomások bezárásáról, illetőleg új befogadó intézmények megnyitásáról való döntés a Kormány hatáskörébe tartozik, és a Körmenden működő befogadó állomás bezárásának kérdése jelenleg nem szerepel a Kormány célkitűzései között. Jelezni szeretném, hogy a befogadó intézményrendszer kialakítása során fontos szempontot képviselt, hogy mind az Európai Unió mind pedig az UNHCR az egyes tagállamokban nem néhány nagyobb, hanem több kisebb befogadó intézmény létrehozását támogatja. Emlékeztetem, hogy korábban a Bizottság is jelezte, hogy minél több befogadó intézmény létesítésére lenne szükség.

A Bizottság a jelentés általános megállapításai között azt a téves következtetést vonta le, hogy „a menedékkérők számának radikális csökkenése egyértelműen a rendkívül rossz körülményeknek tudható be”. Ennek kapcsán felhívom a figyelmet, hogy körmendi intézményben elhelyezettek számának csökkenése elsősorban a menedékkérők számának csökkenésének tudható be. Míg a jelentésben hivatkozott 2016. májusi látogatást megelőző két hónapban 10385 fő nyújtott be kérelmet, addig a 2016. november 18-i látogatást megelőzően (2016. szeptember 15. és 2016. november 15. között) mindössze 2220 fő nyújtott be kérelmet. A Hivatal a kérelmezők elhelyezése során elsősorban a kérelmezők egyéni helyzetére, emellett pedig a befogadó intézmények telítettségére is tekintettel van, és azt is szükséges megemlíteni a menedékkérők a nyitott Befogadó Állomás minden telephelyéről jelentős számban távoznak ismeretlen helyre. A Körmendi Telephelyen elhelyezett kérelmezők alacsony számát a fenti együttes körülmények, nem pedig a Bizottság által megfogalmazott feltételezések indokolják.

A kérelmezők elhelyezésére szolgáló sátrak kapcsán jelezni kívánom, hogy a Körmenden működő befogadó állomáson 2016. december 13-én lefolytatott bv. ügyészi törvényességi ellenőrzésről készült hivatalos feljegyzés megállapítása szerint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 93. § (1) és (2)

bekezdése alapján a helyiségek rendeltetésszerű használatához szükséges belső hőmérséklet – más jogszabályi rendelkezések hiányában – a huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségekben 20 Celsius fok, amely biztosított a zárható sátrakban. Az ügyészi jelentés megállapítja továbbá, hogy a befogadó állomás működése a jogszabályoknak megfelel.

Az elhelyezési körülmények kapcsán tájékoztatom, hogy a Hivatal folyamatosan törekszik a körülmények javítására, így a befogadó állomás az elhelyezettek számára korlátlanul elérhető, megfelelő minőségű fűtőanyagot biztosít előre felhasogatott, kályhakész tölgy formában, azaz az elhelyezettek már nem a „fadarálékot” használják a kályhák tüzelésére. A fűtőtestek ajtajának könnyebb kinyitását lehetővé tévő eszközök is beszerzésre kerültek továbbá a Bizottság látogatása óta.

A kályhák működtetését illetően a szociális munkások a nap huszonnégy órájában segítséget tudnak nyújtani. Az újonnan érkező menedékkérők e tekintetben is minden esetben megkapják a megfelelő tájékoztatás, így nem tartom megalapozottnak a Bizottság azon megállapítását, mely szerint a menedékkérők egymást tanítják meg a kályhák használatára. Ahogy a Bizottság is megállapítja, a biztonsági szolgálat és a befogadó állomás munkatársai folyamatosan ellenőrzik a fűtőtestek szakszerű és megfelelő használatát. A biztonsági szolgálat egész nap járőrözik a befogadó állomás területén, így egy esetleges tűz esetén azonnal fel tud lépni annak megszüntetésére.

A sátrak világítását illetően jelzem, hogy a sátrakban biztonsági okokból vannak csak törpefeszültséggel működő világítótestek. A világítótestek 17.30 órakor történő bekapcsolását egy időkapcsoló végezte korábban, ennek kiiktatására azonban intézkedett a befogadó állomás. A befogadó állomás területén elhelyezésre került továbbá egy ebédlőkonténer, amely szabadon használható szabadidős tevékenységek folytatására is. Az ebédlőkonténerben rendelkezésre állnak konnektorok, így a menedékkérők telefonjaikat fűtött helyen is feltölthetik.

Tájékoztatom, hogy a sátrak javításáról a helyi katasztrófavédelem gondoskodik, és a javítást a jelzéstől számított egy napon belül általában elvégzik. Ezen túl a befogadó állomás is rendelkezik vastag, nagyméretű fóliákkal, melyeket beázás, illetve vizesedés esetén szükség szerint el lehet helyezni a sátrakban.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a Hivatal képviselői több alkalommal is részt vettek már lakossági fórumokon, ahol a helyi lakosokat tájékoztatták az aktuális helyzetről és a lakosság részéről felmerülő valamennyi kérdésre választ adtak. Jelzem ugyanakkor, hogy a Hivatal nem rendelkezik hatáskörrel a tekintetben, hogy a lakosság részére programokat szervezzen.

Tényszerűtlen a jelentés azon állítása, mely szerint „a Hivatal néhány hét óta újra csak naponta egyszer, ebédidőben oszt élelmet”. Az étkeztetés jelenleg is napi két alkalommal történik. Ebédidőben főtt, meleg étel, míg este a vacsora, valamint a másnapi reggeli csomag kerül kiosztásra. Az élelmiszercsomagok romlandó élelmiszert nem, hanem kizárólag szobahőmérsékleten is tárolható élelmiszert tartalmaznak. Ugyanakkor hűtőszekrények is rendelkezésre állnak, amelyekbe a névvel ellátott, hűtést igénylő élelmiszerek szabadon elhelyezhetők.

A szabadidős tevékenységek kapcsán tájékoztatom, hogy a szociális munkások naponta többször felhívják a menedékkérők figyelmét a különféle szabadidős programlehetőségekre. Ezeket a programokat való részvétel önkéntes. Jelezni kívánom, hogy a Bizottság

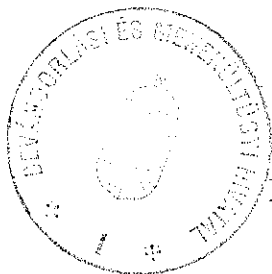
képviselőinek látogatása óta egy televízió is beszerzésre került, amelyen idegen nyelvű csatornák is elérhetőek.

A Bizottság egyéb észrevételei között, nem azonosítható módon, konkrét esetet hoz példaként, amelyben az őrizetből szabadított kérelmező befogadó állomásra történő eljutásának módját kifogásolja. Hangsúlyozni szükséges, hogy nem a Hivatal dönt arról, hogy a nap mely szakában kerül megszüntetésre egy adott kérelmező menekültügyi őrizete. Legtöbb esetben az illetékes bíróság menekültügyi őrizetet megszüntető vagy menekültügyi eljárást jogerősen lezáró döntése nyomán kerül sor a menekültügyi őrizet megszüntetésére, és kötelező tartózkodási hely kijelölésére. Az őrizetet a bíróság döntését követően nyomban meg kell szüntetni, ellenkező esetben jogellenes fogvatartás valósul meg. Ha adott esetben délután hozza meg döntését a bíróság, akkor délután kell a menekültügyi őrizetet megszüntetni, és ez nyilvánvalóan azt eredményezi, hogy a kérelmezőnek délután vagy este kell utaznia. Ugyanakkor a Hivatal mindent megtesz annak érdekében, hogy az utazást lehetővé tevő dokumentumok az utazási idő lehetséges elhúzóására tekintettel kerüljenek kiállításra. (Az őrizetből szabaduló külföldiek részére – amennyiben a szabadítások nagy száma vagy egyéb körülmény nem teszi szükségessé a központilag megszervezett szállítást – a Hivatal szabadítást elrendelő szervezeti egysége minden esetben biztosítja a menedékkérőkről szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet 24. §-ában foglaltaknak megfelelő díjmentes utazásra jogosító igazolást, valamint az úti cél eléréséhez szükséges megfelelő tájékoztatást.)

Jelezni kívánom, hogy a Hivatal a menedékkérők elhelyezése során figyelemmel van a transzszexuális kérelmezők speciális helyzetére. 2016 nyarán egy alkalommal volt példa arra, hogy transzszexuális menedékkérők érkeztek a Körmenten működő befogadó állomásra, azonban ezek a személyek a megérkezésüket követő három órán belül áthelyezésre kerültek a Vámosszabadiban működő intézménybe, addig pedig végig a szociális munkásokkal voltak, így megalapozatlan az a feltevés, hogy az érintettek a többi kérelmező részéről erőszak veszélyének voltak kitéve.

Budapest, 2017. január 10.

Üdvözlettel

Dr. Végh Zsuzsanna
Dr. Végh Zsuzsanna
 főigazgató

Készült: 1 pld-ban

Kapja: 1 pld. Címzett, utána Irattár

